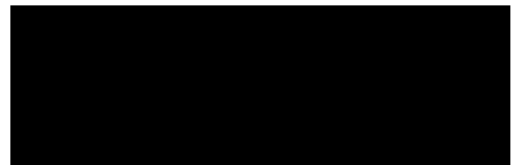

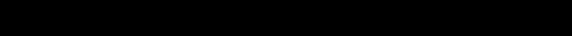
Váš dopis ze dne 22. ledna 2020

V Praze dne 6. února 2020

Odpověď Ministerstva zdravotnictví na žádost o informaci dle zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

K Vašemu dopisu

doručenému Ministerstvu zdravotnictví (dále jen „ministerstvo“) dne 22. ledna 2020, , ve věci *poskytování zdravotní péče porodními asistentkami při porodech v domácím prostředí*, uvádíme následující:

1

Problematika poskytování zdravotních služeb je v ČR řešena zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), a prováděcími předpisy k tomuto zákonu, kterými jsou vyhláška č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb a vyhláška č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče.

Vyhláška č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů, jasně uvádí požadavky na zabezpečení zdravotních služeb poskytovatele včetně zabezpečení služby poskytované porodními asistentkami v ambulantní péči podle přílohy č. 1 této vyhlášky, části I. bodu 2.11, a to takto:

2.11. Porodní asistentka

2.11.1. Zdravotní péče bez vedení porodů

a) porodní asistentka způsobilá k výkonu povolání bez odborného dohledu nebo

b) porodní asistentka se specializovanou způsobilostí v oboru způsobilá k výkonu povolání bez odborného dohledu, pokud jsou vykonávány činnosti podle jiného právního předpisu.

2.11.2. Zdravotní péče, včetně vedení fyziologických porodů

- a) porodní asistentka způsobilá k výkonu povolání bez odborného dohledu,
- b) porodní asistentka se specializovanou způsobilostí v oboru, pokud jsou vykonávány činnosti podle jiného právního předpisu¹²⁾ a
- c) gynekolog a porodník – fyzická přítomnost do 5 minut na pracovišti.

Pokud není zajištěno provedení porodu císařským řezem nebo operace směřující k ukončení porodu nejdéle do 15 minut od zjištění komplikace porodu ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče, musí být péče dále zabezpečena v lůžkové péči podle požadavků bodu 15 části I přílohy č. 3 této vyhlášky a dále neonatologem podle přílohy č. 3, části II. bodu 1.7. Jedná se o péči ve zdravotnickém zařízení.

Z toho vyplývá, že porodní asistentky mohou vést fyziologický porod s tím, že musí být zajištěny požadavky pro případy řešení komplikace porodu. Požadavky jsou nastaveny tak, aby byla zajištěna kvalita péče a bezpečí pacienta, a to jak matky, tak dítěte.

Od ledna roku 2014 je možné v českých porodnicích rodit bez přítomnosti lékaře, pouze za pomoci porodní asistentky; jedná se o případy nekomplikovaných porodů hlavičkou po předchozím souhlasu lékaře. Porodní asistentka, která vede porod, musí mít s příslušným poskytovatelem zdravotních služeb (zdravotnickým zařízením) smlouvu, nebo být jeho zaměstnankyní. Druhou možností je tzv. ambulantní porod, který umožňuje matce s novorozencem předčasný odchod z porodnice.

Výše uvedené možnosti garantují rodičkám, které si z osobních důvodů nepřejí mít při porodu lékaře, žádanou míru soukromí. Na straně druhé umožňují poskytnout rodící ženě i novorozenci v případě nutnosti okamžitou lékařskou péči, což je v souladu s požadavky na zajištění kvalitní a bezpečné zdravotní péče.

Vaše tvrzení, že ministerstvo „*nechává rodit ženy absolutně bez péče zdravotníka*“, jinými slovy, že jim odmítá poskytovat odbornou zdravotní péči, nezbývá než odmítnout. Ministerstvo je ústředním orgánem státní správy a není tedy v žádném případě poskytovatelem zdravotních služeb. Zdravotní služby o těhotnou a rodící ženu a poporodní péče o matku a novorozence je plně hrazena ze systému veřejného zdravotního pojištění a je poskytována těmi poskytovateli zdravotních služeb, kteří mají oprávnění k poskytování této péče, což znamená, že splňují požadované podmínky.

Dostupnost této péče a síť zdravotnických zařízení, které ji poskytují, je v ČR naprosto dostačující.

V současné době je tento druh zdravotních služeb dobře zajištěn, a to jak obsahově (včetně zajištění kvality a bezpečí poskytovaných služeb), tak i organizačně a úhradově. Ministerstvo a odborné společnosti chtějí jít cestou kultivace stávajícího systému ve smyslu kontinuálního zvyšování kvality a bezpečí péče a snahy o spokojenost žen i jejich blízkých. Nepodporuje proto porody doma nebo vznik porodních domů, vždy jednoznačně stojí na straně nenarozeného dítěte a prosazuje porod za přítomnosti odborníků v porodnicích.

Rodička je nyní oprávněna vybrat si poskytovatele zdravotních služeb s přívětivým prostředím (viz právo pacienta zvolit si poskytovatele zdravotních služeb v souladu s ustanovením § 28 odst. 3 písm. b) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování). Toto právo ženám v ČR nikdo neupírá.

V souladu s doporučeními Světové zdravotnické organizace WHO i Mezinárodní federace gynekologů a porodníků FIGO a především v souladu s lékaři, kteří jsou zodpovědní za zdraví a životy novorozenců i rodiček, přistupuje ministerstvo ke zřizování tzv. CENTER PORODNÍ ASISTENCE přímo v areálech nemocnic, která mají naplnit přání rodiček na soukromě a individuálně vedený porod v příjemném prostředí při současném zachování vysoké odbornosti, bezpečí a eliminaci rizika z prodlení.

Pod pojmem centrum porodní asistence chápeme prostorově oddělenou součást porodnice, kde však bude probíhat vedení fyziologicky probíhajícího porodu pouze porodní asistentkou. V případě, že si to nevyžádá zdravotní stav matky nebo dítěte, nemusí být u porodu přítomen lékař. Porod v tomto centru se bude maximálně blížit představám žen o tom, jakým způsobem by chtěly přivést svého potomka na svět při zachování maximálního bezpečí pro matku i dítě. Centrum porodní asistence musí být propojeno s klasickou porodnicí, aby byla zajištěna nutná návaznost péče v případě, že by se dosud fyziologicky probíhající porod náhle zkomplikoval.

První Centrum porodní asistence (CPA) v České republice vzniklo na Gynekologicko-porodnické klinice 1. LF UK, Nemocnice Na Bulovce (NNB) a Neonatologickém oddělení NNB. Jedná se o pilotní projekt, který vznikl na základě požadavku ministerstva. Projekt bude následně vyhodnocen a bude zvážena možnost jeho implementace v ČR. Zájem o vybudování podobného zařízení má i Všeobecná fakultní nemocnice a na jeho přípravě pracuje.

Pro ministerstvo je samozřejmou a zásadní prioritou život, zdraví a bezpečnost matky a novorozence. Na tomto principu nemůžeme slevit, nicméně současně vnímáme jako důležitý i maximální komfort a vstřícnost směrem k rodičce, což je zvláště klíčové u tak soukromé a intimní záležitosti, jakou je porod dítěte. Proto se ministerstvo snaží jít cestou zvyšování kvality poskytovaných služeb v porodnicích a vytváření center porodní asistence. Chceme, aby přáním maminek bylo co možná nejlépe vycházeno vstříc při zachování naprosté bezpečnosti pro ně i pro jejich děti.

Co do zbytku Vašeho dopisu nezbyvá než konstatovat, že dotazy v něm obsažené nelze považovat za žádost o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., a to s ohledem na to, že nesměřují k získání objektivně existující informace, nýbrž jsou svým charakterem dotazem na názor ministerstva, resp. ministra zdravotnictví (příkladem viz „*Ptám se tedy Vás, pane ministře, opravdu s myslíte, že tyto ženy rodit doma přestanou?*“, či viz „*Pane ministře, Vy vskutku věříte, že tyto ženy a děti nemají právo na zdravotní péči vysokoškolsky vzdělané porodní asistentky?*“ apod.).

Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. totiž není povinností povinných subjektů poskytovat informace týkající se mimo jiné dotazů na jeho názory.

S pozdravem

